

Cahit Zarifoğlu'nun çocuk yazarlığı, psikolojik ve psikanalitik derinlik açısından yorumlandığında çocuğa yönelişi farklı düzlemlerde açıklanabilir. Ancak onun çocuk yazarlığının belirleyici göstergesi çocuk bakışıdır. Hangi yaşta olursa olsun her insanı çocuk kabul edebilen bir çocuk bakışına sahip olması, çocuk yazarlığının asıl eksenini oluşturur. Çocuk kitaplarında kullandığı iç sezgi, hayâl gücünü bir çocuk dürbününe dönüştürür. Aktüel fantastik çocuk kitapları ve kısa sanat masallarının hemen hepsinde egemen olan psikolojik ve sinematografik anlatımı bu çocuk dürbünü ile sağlar. Çocuk kitaplarını okurken onların muhayyilenizde canlanması ve size sinema duygusu vermesinin nedeni de budur. Zarifoğlu, yansıtma yöntemini kullanarak, bu masalları kendi gözüyle izleyerek yazdığını hissettirir ve bunu yaparken de masalların yaşanmışlık duygusu kazanmalarını sağlamak ister. Çocuk kitaplarını okuyan okurun psikolojik tabloları izlediği duygusuna kapılmasının nedeni de budur. -Bu anlatım Zarifoğlu'nun toplam anlatımı için de geçerlidir.- Buna karşılık, Zarifoğlu'nun çocuk bakışının, ne zaman 8 ne zaman 35-40 hattâ 60 yaşındaki yetişkin bir çocuğun bakışına dönüştüğüne karar vermek zordur.

Cahit Zarifoğlu'nun çocuk kitaplarını, çocuksu tabiatı olan bir şairin anlattığı-yazdığı çocuk kitapları biçiminde değerlemek yanlış olmaz. Masalların tümü anlatılmak için yazıldıkları izlenimi verir. Bunda, yazarın masal anlatıcılığını sevmesi, bunu adeta bir kaçış ve bir sığınma gibi hissetmesinin payı büyüktür. "Yaşamak"ın Sarıkamış 74 bölümünde, ölmüş annelerinin yatağının önünden uzaklaştırdığı çocuklara, "söyle kimler olsun istersin masalımızda?" diye sorar; "düzenli bir aile, ya da sıcak yuvalarında kuşlar mı yoksa perili ağaçlar, insanüstü güçler mi?" "Ay ışığı bulunsun isterim?" diye seslenen çocuk da Zarifoğlu'nun kendisinden başkası değil. Tıpkı diğer masallarında olduğu gibi Zarifoğlu'nun kimi masallarının girişlerinde yer verdiği benzer çocuk dialogları, masallarının çocuklar için yazıldığı duygusunu verse de hemen ardından yetişkin dil dizgesine geçer. En tipik örneği ise "Ağaçkakanlar"ın "başlangıç" bölümündeki baba-kız muhaveresidir. Kitap, çocuk dil dizgesi ile başlamışken, yazar bunun da zengin bir anlatım oyunu olduğunu muhaverenin bitiminde okura sezdirir. Zaten "Serçekuş", "Ağaçkakanlar" ve "Katıraslan"ın ilk okurlarını "önce yetişkinler için" biçiminde açıklamıştı. Yazar, bu kitapları çocukların okumasını ise anlatılan olayın sürükleyiciliğine dayandırır. Bu kitapların çocuklarca okunmasının asıl nedeni ise kitapların hayvan kahramanlar üzerine yazılmış olmasıdır. Hayvanların insan gibi konuşması, çocukların saf ve önyargısız hayvanların dünyasına yakın olması, hayvan kahramanlı kitaplara çocukların ilgi gösterme nedenleri arasında yer alır. Yazarın bu tercihini bilinçli olarak yaptığı kanaatindeyim.

"Gülücük" ve "Ağaç Okul" dışındaki diğer altı çocuk kitabının çocuklara mı yetişkinlerin çocukluğuna mı yönelik oldukları kadar bu kitapların türleri de belli-belirsizdir. "Serçekuş", "Ağaçkakanlar", "Katıraslan" masal olarak yazılmaya başlandı, ancak; "minik roman olarak bitirildiler. Katıraslan, kurgu olarak romana yakındır." Yazar, bu üçlemenin türü konusunda kesin kararını vermemiştir: "Masal özellikleri olan romanlar veya roman özellikleri olan masallar." Katıraslan kurgu olarak romana yakınsa da aslında fantastik bir masaldır. "Ağaçkakanlar" masal anlatımı ile başlamasına rağmen romandır. "Serçekuş" hikâye anlatımı ile başlasa da ayrıntı ve zihni boyutu ile romana yaslanır. Kitapları arasında en düz anlatımlı olanı "Yürek